

Αθήνα, 11/05/2017

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Θέμα: Χωλαίνει η διοχέτευση της γνώσης στο καινοτομείν.

Στη σύγχρονη εποχή, η σωστή εκπαίδευση και κατάρτιση του ανθρωπίνου δυναμικού έχει μεγάλη σημασία ως προς την προσαρμογή του στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες του περιβάλλοντος.

Η βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου μιας κοινωνίας επιτυγχάνεται μέσα από ένα προοδευμένο, σύγχρονο και οργανωμένο σύστημα εκπαίδευσης και αγωγής και σχετίζεται αναλόγως με την οικονομική ανάπτυξη, κάθε χώρας. Συγκεκριμένα στις χώρες με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης ή χαμηλό επίπεδο παραγωγικότητας, ένα σωστό σύστημα εκπαίδευσης αποτελεί πηγή ελπίδας διεξόδου από την κρίση. Συνεπώς τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα διαδραματίζουν εξ ορισμού ζωτικής σημασίας ρόλο και αποτελούν πλέον τον σημαντικότερο παράγοντα οικονομικής ανάπτυξης, καθώς συνδέονται με σημαντικούς τομείς της κοινωνίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 4009/2011 όπως ισχύει, τα Α.Ε.Ι. έχουν ως αποστολή, μεταξύ άλλων, τα εξής:

α) να παράγουν και να μεταδίδουν τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία, να προετοιμάζουν τους φοιτητές για την εφαρμογή της στο επαγγελματικό πεδίο και να καλλιεργούν τις τέχνες και τον πολιτισμό,

β) να προσφέρουν ανώτατη εκπαίδευση και να συμβάλουν στη δια βίου μάθηση με σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας, περιλαμβανομένης και της

διδασκαλίας από απόσταση, με βάση την επιστημονική και τεχνολογική έρευνα στο ανώτερο επίπεδο ποιότητας κατά τα διεθνώς αναγνωρισμένα κριτήρια,

γ) να αναπτύσσουν την κριτική ικανότητα και τις δεξιότητες των φοιτητών, να μεριμνούν για την επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων και να διαμορφώνουν τις απαραίτητες συνθήκες για την ανάδειξη νέων ερευνητών,

δ) να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των επαγγελματικών πεδίων, καθώς και στις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας, και να προωθούν τη διάχυση της γνώσης, την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και την καινοτομία, με προσήλωση στις αρχές της επιστημονικής δεοντολογίας, της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής.

Δυστυχώς διαπιστώνεται ότι σε διάφορες χώρες, όπως και στην Ελλάδα τα πανεπιστήμια δεν έχουν αξιοποιηθεί τόσο όσο θα έπρεπε, καθώς η συνεισφορά τους στην καινοτομία και την εθνική οικονομία είναι περιορισμένη σύμφωνα με την έκθεση του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) «Έρευνα, Εκπαίδευση, Καινοτομία: Οι διαστάσεις του Τριγώνου της Γνώσης στην Ελλάδα, όπου αναλύεται η συνεισφορά των εγχώριων πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και των ερευνητικών κέντρων.

Μεταξύ άλλων, η έκθεση αναφέρει ότι :

- Σημαντική ερευνητική δραστηριότητα έχουν τα ελληνικά πανεπιστήμια, τα ερευνητικά κέντρα και τα ΤΕΙ, η οποία διεξάγεται κυρίως με δημόσια χρηματοδότηση (τακτική και κονδύλια ΕΣΠΑ), ενώ πρόσθετοι πόροι προέρχονται από τα ανταγωνιστικά προγράμματα Ε&Α της ΕΕ,
- Τα ερευνητικά αποτελέσματα, που παράγονται στη χώρα μας μπορούν να χαρακτηρισθούν ως υψηλού επιπέδου, αξιολογούμενα με ακαδημαϊκούς όρους,
- Η συμμετοχή Ελλήνων ερευνητών σε ανταγωνιστικά προγράμματα Ε&Α της ΕΕ, πχ από το Πρόγραμμα Πλαίσιο (2007-2013), είναι υψηλή

- Το 10,5% των εγχώριων επιχειρήσεων, που καινοτομούν σε προϊόντα και διαδικασίες έχουν συνάψει συνεργασία με κάποιο ελληνικό πανεπιστήμιο ή ερευνητικό ίδρυμα,
- Η Ελλάδα τοποθετείται μεταξύ των πρώτων δέκα χωρών σε αριθμό κατόχων διδακτορικού ανά 1.000 άτομα πληθυσμού.

Εντούτοις τα αποτελέσματα των δεσμών και των συνεργασιών μεταξύ εκείνων των φορέων που παράγουν γνώση και εκείνων που την εφαρμόζουν ή την ενσωματώνουν σε προϊόντα και υπηρεσίες – εννοώντας μεταξύ της ερευνητικής/πανεπιστημιακής και της επιχειρηματικής κοινότητας- δεν είναι εμφανή στην εθνική οικονομία.

Η μελέτη τονίζει ακόμη, ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις υστερούν, συγκριτικά με άλλες χώρες, στη συμβολή τους, τόσο στις συνολικές εθνικές δαπάνες Ε&Α, όσο και στις αιτήσεις για διπλώματα ευρεσιτεχνίας στην ΕΕ (ποσοστό μόνο 0,1%), γεγονός που υποδηλώνει τη μη αποδοτική εκμετάλλευση των ερευνητικών αποτελεσμάτων από την πραγματική οικονομία και την παραγωγή.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- Πώς σκοπεύετε να ενισχύσετε τη συμβολή των πανεπιστημίων στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη εξασφαλίζοντας την αμφίδρομη ροή της γνώσης από τα πανεπιστήμια προς τις επιχειρήσεις και την κοινωνία και αντίστροφα;
- Πώς σκοπεύετε να επιτύχετε τη συνεργασία των εκπαιδευτικών μηχανισμών με την πορεία της ανάπτυξης της χώρας μας;
- Ποια μέτρα προτίθεστε να λάβετε, ώστε η οικονομία και η κοινωνία της επιστημονικής μας κοινότητας να καταστεί ανταγωνιστική και δυναμική;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Αναστάσιος Μεγαλομύστακας